

nhân quả luân hồi nghiệp báo, nên chị tự an ủi lấy chị. "Kiếp trước mình đã hành hạ mẹ chồng, nên kiếp này bà hành hạ lại, chẳng có gì phải buồn giận." Rồi, ngày lại ngày con chị lần lượt chào đời theo từng năm một, nổi nhọc nhằn lại chồng chất thêm lên. Mỗi lần mẹ tôi lên thăm chị, mang theo con gà mớ nếp cho chị, bà thấy chị cực khổ tiêu tụy nên không cầm được nước mắt và khi mẹ tôi trở về nhà bà buồn bã mất mấy ngày liền.

Rồi lệnh tổng động viên ban hành, chồng chị không được hoãn dịch vì gia cảnh nữa, nên phải nhập ngũ từng chinh. Bấy giờ chị phải gánh thêm gánh nặng thay chồng đảm đương mọi việc cực nhọc hơn, như người chinh phu trong chinh phụ ngâm khúc:

"Ngày một thân nuôi già dạy trẻ".

Nỗi quan hoài quanh quẻ xiết bao!"

Chồng chị sợ chị cực khổ và bị bà mẹ hành hạ nhiều hơn trong lúc anh vắng nhà, nên đề nghị đưa chị và 2 đứa con về bên nhà mẹ tôi ở tạm, nhưng chị tôi nhất quyết không chịu, chị nói: "Mẹ cũng lớn tuổi rồi, anh đã đi mà em đi nữa thì tội nghiệp cho mẹ một mình không ai lo. Vả lại, các em cũng còn nhỏ, anh cứ yên tâm em sẽ lo cho mẹ, cho con và các em. Mong sao anh khoẻ mạnh, thường về thăm nhà là em vui rồi." Sáng hôm ấy chồng chị sửa soạn ra đi, nhưng lòng còn e ngại nên dẫn chị đến trước bà mẹ, quỳ xuống nói lời từ giả và gởi gắm chị tôi ở lại: "Thưa mẹ, hôm nay con đi nhập ngũ và không biết bao giờ trở lại nhà chung sống hầu hạ mẹ, chăm sóc các em. Vợ con còn trẻ dại, bận lo cháu nhỏ, nó có làm lỗi gì mẹ cũng tha thứ và đừng đánh đập chửi bới nó tội nghiệp. Mẹ có thương con thì xin thương vợ con và các cháu..." Chồng chị nói đến đây rồi nghẹn ngào sụp lạy bà mẹ khiến chị cũng xúc động khóc theo. Buổi tiễn đưa hôm ấy cả nhà ai cũng buồn, nhất là chồng chị quyến luyến vợ con không muốn xa nhà, như chàng chinh phu trong chinh phụ ngâm khúc.

*"Buổi tiễn đưa lòng bận thê noa,
Bóng cờ tiếng trống xa xa,
Sầu lên ngọn ải, oán ra cửa phòng"*

oOo

Chị có linh cảm là chồng chị và chị từ đây vĩnh viễn xa nhau...

Chiều hôm ấy chị đi án về, nhận được giấy báo là chồng chị đã bị Việt Cộng pháo kích chết tại quân

trường. Thời gian từ ngày chồng chị ra đi cho đến lúc nhận được hung tin chưa đầy một tháng. Chị cầm giấy báo trên tay, đọc lại nhiều lần rồi ngã lăn bất tỉnh. Qua hôm sau khi chị tỉnh dậy, người ta chít lên đầu chị chiếc khăn tang và đưa chị ra quỳ trước quan tài chồng phủ lá quốc kỳ với các con nhỏ dại. Khói hương nghi ngút, tiếng kinh trầm buồn của Hòa Thượng Liên Trì hòa với tiếng khóc kể của bà mẹ chồng và các em chồng thật ồn ào não ruột! Đám tang hôm ấy khá đông, có nhiều người lính đến đưa tiễn và bạn bè quyến thuộc. Người ta thấy chị mặc áo tang đi sau quan tài chồng, tay bồng con thơ, tay bưng lư hương, thỉnh thoảng nhìn vào Phật Quan Âm đeo nơi cổ, nước mắt ràn rụa, như thắm khẩn nguyện cho linh hồn chồng vãng sanh Cực lạc.

Trời chiều âm u, những đám mây đen nặng trĩu bủa giăng tứ phía như muốn trút hết nước xuống nghĩa trang buồn. Từng làn chớp lóe lên rồi chạy dài ở tận chân trời xa. Vài tiếng sấm nổ vang như muốn xé tan cõi lòng người quả phụ đang quỳ trước mộ chồng.

Ngày xuân lại về, lòng tôi bùi ngùi nhớ tới hình ảnh người chị hiền năm xưa tại quê nhà mà không ngăn được dòng lệ. Tôi tự hỏi tại sao người ta phải gây chiến tranh để bao gia đình ly tán và thảm cảnh lá vàng khóc tiễn lá xanh diễn ra hằng ngày? Tôi lẩm bẩm một mình.

Chị tôi chẳng đẹp nhưng hiền,
Tâm tình dễ mến xóm giềng đều thương.
Lấy chồng cực khổ trăm đường,
Nuôi con đầy đặn gió sương phong trần.
Hết lòng thờ kính mẫu thân,
Bà con có bác xa gần đều khen.
Nước da trắng mắt chị đen,
Khuôn mặt bọc lộ nhiều phen thăng trầm.
Tảo tần suốt tháng quanh năm,
Nỗi buồn chỉ biết khóc thắm chị hay.
Cuộc đời chị lắm đắng cay,
Biết chừng nào hết những ngày phong sương,
Nhớ chị lòng những vấn vương,
Chị ơi có biết em thương chị nhiều.

Đồng Minh

